

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An purgatorium sit pars inferni

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

Ad ista veniunt ante legem noua patres antiqui morientes sine peccato mortali. de qua dicit dominus in euangelio de diuute et Lazaro Lucae. xvi. Factum est autem ut moreretur mendicis. et portatus est ab angelis in sinum abrae. Sed tamen illa mansio destructa est per christum. quia christus post suam resurrectionem illam mansionem destruxit et omnes animas ibi deprehensas in vitam eternam perduxit. Item ex quo hic fit mentio de suffragiis mortuorum. tunc dubitaret quis que tamen sunt illa suffragia que animabus prodesse possunt. Respondet beatus Gregorius. quod sunt quatuor videlicet preces. missae. elemosine. et ieiunia. Per ista enim quatuor minuuntur peccata in purgatorio. videlicet. Missa. preces. dona. ieiunia. quatuor ista. Absoluunt animas quas ardens detinet ignis

Item dubitatur. utrum pena purgatorii sit equalis pene infernali. Respondetur quod sic quantum ad tormentum. sed tamen illa est diuina. quia pena purgatorii est temporalis et transitoria. infernalis vero eterna. Etiam iste aie in purgatorio habent consolationem propter spem redemptionis. Iste autem aie qui sunt in inferno nullam habent consolationem. quia sciunt se esse eternam damnatas

Item queritur. utrum pena in purgatorio sit maior pena totius mundi. Respondetur coiter loquendo. tunc pena purgatorii est maior et crudelior omni pena huius mundi. sed tamen potest esse minor quam iuxta gravitatem criminis

Item. utrum ignis purgatorii sit corporalis vel spiritualis Respondetur secundum beatum Gregorium quod in purgatorio est ignis corporalis qui est idem ignis in specie cum igne infernali. Sed diceret quis. inter agens et patiens debet esse proportio. primo de generatione. sed inter corporale et spirituale non est proportio. ergo anima non punitur igne corporali. Respondetur. naturaliter hoc bene esset verum quod concluditur per argumentum. sed aie patiuntur ibi ex diuina admissione et ordinatione et non naturaliter

Item queritur. utrum purgatoriu maneat post nouissimum diem. Respondetur simpliciter quod no. quia deus et natura nihil faciunt frustra. primo celi. sed post nouissimum diem nulla erit pena transitoria. sed omnis anima aut saluat aut damnat. si saluat tunc ascendit in altitudinem summe deitatis et vere beatitudinis. si damnat tunc descendit in profunditatem inferni. igitur post tunc poneretur frustra purgatorium.

Etiam queritur. utrum celebrare missam pro anima una iuuat omnes alias animas. Respondetur quod celebratio pro una speciali anima generaliter prodest omnibus animabus existentibus in purgatorio quo ad liberationem. sed tamen illi anime specialiter prodest quo ad honorem. Exemplum. sicut candela ponitur ante principem ad eius honorem. tamen omnibus assistentibus lucet. Item queritur. utrum peccator existens in mortali peccato bona operationem pro defunctis faciendo possit animas absoluere a pena purgatorii. Respondetur. aliquem facere bona opera pro defunctis intelligitur dupliciter. Uno modo secundum se et absolute. Alio modo in quantum est minister ecclesie. Primo modo si peccator existens in peccato mortali facit aliquam bona opera pro defunctis secundum se et proprio nutu et motu et non in virtute ecclesie. tunc illa suffragia non prosunt animabus in purgatorio existentibus. ut dicit sanctus Thomas de aquino. Si vero illa operatio per hominem fieret in christum est minister ecclesie. et in numero fidelium. tunc eius suffragia prosunt anime

Item queritur. utrum purgatorium sit pars inferni. Respondetur

q̄ purgatoriu est duplex. scz spēale z puatum. Et tunc vltorius dicatur
 q̄ purgatoriu spēale est puatum ip̄i inferno. z ad illud mittunt aīe q̄ de cō
 muni lege sunt puniēde. Et illud p̄z p̄ beatū Gregoriū in libro dyalogorū
 rii. vbi d̄r q̄ in eodē igne purgant. S̄z purgatoriu puatum fm̄ beatū Gre
 goriū est in diuersis p̄tibz mundi. nā quedā aīe puniunt in glacie. q̄dam in
 aere. quedā in siluis. q̄dā in deserto. quedā in sterilitatibz. z sic de alijs p̄tibz
 bus huius mūdi. ¶ Itē querit̄ quare x̄ps descēdit ad inferna. R̄ndet san
 ctus Tho. de aq̄no dices. q̄ sicut x̄ps verus hō factus venit in hūc mun
 dū vt p̄ penitentiā corpalem esset lumē mūdi. sic ad infernū venit p̄ diuī
 nitatis maiestātē vt esset lumē sanctorū p̄z in limbo inferni existentium
 qz x̄ps defunctus fm̄ humanitatē iuit ad inferna potenter z redemit oēs
 qui in hoc mūdo nō p̄p̄ia volūtate. s̄z humanitatis fragilitate ceciderunt
 in peccata. sicut erāt sancti patres z p̄phete z p̄siles. ¶ Itē querit̄ quādo
 x̄ps descēdit ad inferna an tūc defuit angelis in celo. Ad hoc r̄ndet san
 ctus Augustinus. q̄ q̄uis x̄ps verus deus z hō fuit in hoc mūdo. tamē
 p̄ntia diuinitat̄ z claritat̄ eius nūq̄ defuit angelis in celo. z ergo vult san
 ctus Augustinus q̄ x̄ps descendit ad inferna tali claritate z potētia qua
 li coram angelis fulgebat in celesti hierarchia. ¶ Item querit̄. vtrum h̄ij
 q̄ nō cōplent satisfactōem in vita p̄nti z cū hoc moriunt. an iuste pena pur
 gatorij puniātur. R̄spōdetur q̄ illi q̄ nō p̄plent penitentiā in p̄nti vita
 et si moriūtur iuste puniuntur pena purgatorij. qz d̄r magister in sentētijs
 Purgandus est igne purgatiōis q̄ in aliud seculum detulit fructū p̄fessio
 nis. De illo igne purgatorij d̄r beatus Aug. q̄ ignis purgatorij si nō sit
 eternus miro tū mō grauis est. sup̄at em̄ oēm penā quā hō vnq̄ passus ē
 vel pati p̄t in hac vita. Sicut em̄ depictus ignis ad ignem reale se h̄z. sic
 s̄lt̄ ignis p̄ntis seculi infernali p̄parat. De carcere infernali eterne damna
 tionis d̄r in quodam sermone. Carcer penalis est hōi q̄n manibz z pedibz
 vincularur. sed penaliōr q̄n tenebris p̄tinuis includit̄. penaliōr tamē
 q̄n p̄tinuis steribz z dentū stridoribz angustiat̄. Talis erit̄ carcer inferna
 lis de quo d̄r Zachari. xxiij. Ligatis manibz z pedibz mittite eum in tene
 bras exteriores ibi erit̄ fletus z stridor dentū. In isto igne eterno diuersi
 sunt tortores. vñ merice d̄r. Sūt ibi tortores serpentibz horridiores. De
 formes nigri. sed nō ad verbera pigri. Nunq̄ lassant sed sp̄ ad hec renouā
 tur. De tali em̄ igne nulla est redemptio absolute loquendo. licet tene de
 igne purgatiōis vt supra dictū est. ¶ Itē querit̄ quare sacerdos an̄ colles
 ctā saluat̄ populū dicēdo. d̄ns vobiscū. z p̄ls r̄ndet. z cū sp̄u tuo. Ad h̄
 est dicendū q̄ hec saluatio (d̄ns vobiscū) sumpta est ex libro Ruth. caplo
 scdo. vbi legit̄ q̄ Booz saluauit messorēs suos. Et est sentētia illi. d̄ns
 vobiscū. i. in petitiōibz bonū tribuat affectū vt in vobis maneat. p̄ces
 vestras exaudiat. grām p̄ferat. z p̄mia tribuat. Et chorus r̄ndet. z cum
 sp̄u tuo. id est d̄ns sit in te q̄ spiritū tuū innouet q̄ sit in visceribz tuis. quia
 nō exaudiat̄ p̄ces illius q̄ nō h̄z spiritū sanctū rectū. quasi chorus z pos
 pulus dicat. tu nobis hoc optas dicēdo. dominus vobiscū. ideo nos dis
 cimus. z cum spiritū tuo sit dominus vt valeas nobis hoc impetrare. vel
 potest dici q̄ per hoc quod dicit chorus. z cum spiritū tuo. datur̄ intell̄
 ḡt̄ q̄ sacerdos debet esse totus spiritualis. vt sit sensus. z cum spiritū tuo